

o.o.o.o.o.o.I.Sygn. akt II Ca 937/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2013r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Grażyna Kobus

Sędziowie: SO Aleksandra Żurawska

SO Piotr Rajczakowski

Protokolant: Alicja Marciniak

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2013r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. B.

przeciwko Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu w K.

o zapłatę 60.000zł

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 24 października 2012r., sygn. akt I C 980/12

oddala apelację.

Sygn. akt II Ca 937/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 marca 2012 r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo Z. B. przeciwko Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu w K. o zapłatę 60.000 zł i orzekł o kosztach procesu. Powyższy wyrok, na skutek apelacji powoda, wyrokiem Sądu Okręgowego w dniu 14 czerwca 2012 r. został uchylony, zaś sprawa przekazana do ponownego rozpoznania. Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że Sąd Rejonowy rozpoznał niniejszą sprawę w zasadzie bez przeprowadzenia postępowania dowodowego. Ustalając stan faktyczny oparł się bowiem jedynie na oświadczeniach stron zawartych w pozwie oraz odpowiedzi na pozew, w której strona pozwana przyznała fakt obecności powoda w zakładzie karnym, gdzie do 2009 r. występowało zjawisko przeludnienia. Sąd pierwszej instancji, pomimo że powód jest pozbawiony wolności, nie udzielił mu pouczeń co do możliwości wniesienia wniosków dowodowych – art. 5 kpc. Wbrew art. 299 kpc nie przeprowadził również dowodu z przesłuchania stron. Uznając zatem, że dla wydania wyroku w przedmiotowej sprawie koniecznym jest przeprowadzenie postępowania dowodowego w całości, Sąd Okręgowy uchylił zaskarżone orzeczenie na podstawie art. 386 § 4 kpc i wskazał, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy zgodnie z art. 5 kpc udzieli pozbawionemu wolności powodowi niezbędnych pouczeń odnośnie wniesienia wniosków dowodowych i dopiero po przeprowadzeniu w sprawie postępowania dowodowego, wyda wyrok mając na uwadze przepis art. 24 kc, a także odpowiednie przepisy kodeksu karnego wykonawczego oraz orzeczenia Sądu Najwyższego zapadłe na tle spraw o

podobnym stanie faktycznym / np. wyrok SN z 28.02.2007r, V CSK 431/06, opubl. Lex nr 255593 oraz wyrok SN z dnia 4.01.2012r, III CSK 113/11 /. W razie zaś wyczerpania wniosków dowodowych lub w ich braku, Sąd pierwszej instancji zarządzi dowód z przesłuchania stron, jeśli pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy- art. 299 kpc.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 października 2012 r., wydanym po ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Rejonowy oddalił powództwo Z. B. przeciwko Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu w K. o zapłatę 60.000 zł oraz orzekł o kosztach procesu i kosztach sądowych.

Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych:

Powód Z. B. przebywa# w Zak#adzie Karnym w K. w okresie od marca 2000 r. do grudnia 2006 r. za# obecnie ponownie przebywa w tym zak#adzie od listopada 2010 r., odbywaj#c kar# dziewi#ciu lat pozbawienia wolno#ci. W okresie 2000-2006 w Zak#adzie Karnym w K. wyst#powa#o zjawisko tzw. przeludnienia cel i powód przebywa# w celach, w których powierzchnia wynosi#a mniej ni# 3m² na jedn# osob#. W zwi#zku z tym w celi panowa#a ciasnota, w okresie letnim du#a duchota, za# mi#dzy osadzonymi dochodzi#o do konfliktów na tle ograniczonej mo#liwo#ci poruszania si#.

W ka#dej celi by# k#cik sanitarny z umywalk#, ubikacj# oraz zimn# wod#, oddzielony od pozosta#ej cz##ci celi. Ka#dy z osadzonych mia# dost#p do tego k#cika. W celach pozwanego nie ma bie##cej ciep#ej wody, ale w ka#dej celi znajduje si# czajnik elektryczny, przy pomocy którego mo#na podgrza# wod#. Raz w tygodniu powód korzysta# z ciep#ej k#pieli w #a#ni. W okresie 2000 -2006 powód mia# dwukrotnie grzybic# nóg, któr# wyleczy#. #rodki do utrzymania czysto#ci by#y wydawane zgodnie z przepisami i na bie##co. Powód mia# zapewnion# w pozwanym zak#adzie opiek# medyczn#, od momentu zapisania si# do lekarza trzeba by#o czeka# tydzie# na przyj#cie. W okresie 2000-2006 powód chorowa# g#ównie na przezi#bienie i po tygodniu oczekiwania nie korzysta# z wizyt lekarskich, gdy# w tym czasie by# ju# zdrowy. Posi#ki dla skazanych by#y przygotowywane zgodnie z dziennymi normami #ywieniowymi i wydawane w garnkach wykonanych z aluminium. Powód spo#ywa# posi#ki, nie leczy# si# z uwagi na brak w#a#ciwej temperatury potraw. Zak#ad Karny w K. jest zamkni#tym zak#adem dla recydywistów. Umieszczenie w celi osób o ró#nym stopniu demoralizacji nie stanowi#o #adnego fizycznego zagro#enia, a jedynie powód czu# respekt przed takimi osadzonymi. Program oszcz#dno#ciowy zu#ycia pr#du w pozwanym zak#adzie zosta# wprowadzony w 2009 r. i przed tym okresem nie by#o ogranicze# w pobieraniu pr#du w celach przez osadzonych.

W apelacji od powyższego wyroku powód podtrzymał swoje stanowisko. Nadto, odnosząc się do uwzględnionego przez Sąd pierwszej instancji podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia, wskazał, że przed wniesieniem pozwu w niniejszej sprawie nie wiedział, że może wystąpić z takim żądaniem. Zdaniem skarżącego, dochodzone przez niego roszczenie przedawnia się po upływie 10 lat. Jego pozew obejmuje lata 2000 – 2006, ale w roku 2006 nie opuścił zakładu karnego na stałe – otrzymał przerwę w karze w roku 2007, po czym w miesiącu grudniu powrócił do zakładu karnego celem dalszego odbywania kary. Dopiero w w lutym 2008 r. został warunkowo zwolniony i wtedy opuścił zakład karny, zatem powołana przez Sąd ustawa z dnia 16 lutego 2007r. o zmianie ustawy - kodeks cywilny (Dz. U. 2007 nr 80 poz. 538), którą uchylono przepis art. 442 kc, dodając przepis art. 442¹ kc, nie obejmuje go.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, stąd też Sąd Okręgowy przyjął je za własne, czyniąc podstawą orzekania w postępowaniu apelacyjnym. Za trafne należało także uznać zważenia prawne przedstawione przez Sąd Rejonowy, który oddalając powództwo w niniejszej sprawie uznał za uzasadniony zarzut przedawnienia

zgłoszony przez stronę pozwaną. W tych okolicznościach argumenty apelacji dotyczące zbyt ciasnych cel w zakładzie karnym, nieprzestrzegania innych podstawowych standardów w zakresie opieki lekarskiej, zapewnienia osadzonemu właściwych zasad higieny osobistej, związanych z wydawaniem zbyt zimnych posiłków czy wreszcie polegającym na braku dostępu do świetlicy, nie mogły odnieść skutku. Również zarzut dotyczący zbyt pobieżnego- w ocenie powoda- przesłuchania go przez Sąd I instancji, nie mógł skutecznie podważyć zaskarżonego orzeczenia. Skarżący odnosząc się do uwzględnionego przez Sąd I instancji zarzutu przedawnienia, stwierdził, że zanim wniósł pozew w przedmiotowej sprawie nie miał wiedzy, że może się on domagać zadośćuczynienia z tytułu złych warunków, w jakich przyszło mu odbywać karę pozbawienia wolności. Dowiedział się o tym dopiero w 2010r i dlatego w 2011r zdecydował się na wszczęcie procesu. W ocenie Sądu Okręgowego argumenty te nie mogą niweczyć skutku przedawnienia roszczenia. Wyjątkowo co prawda, na podstawie art. 5 kc, można uznać podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia za nadużycie prawa, jednakże w przedmiotowej sprawie żadne takie nadzwyczajne okoliczności nie zaszły, nie można do nich bowiem zaliczyć ewentualnej nieświadomości powoda co do przysługującego mu prawa dochodzenia określonego roszczenia. Wreszcie zarzut związany z nieprawidłowym- w ocenie skarżącego- zastosowaniem przez Sąd Rejonowy przepisu art. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r o zmianie ustawy Kodeks cywilny i co za tym idzie przyjęcie 3-letniego terminu przedawnienia wynikającego z art. 442¹ § 1 kc, także nie mógł być uznany za skuteczny, bo nawet gdyby przyjąć, iż w sprawie powinny mieć zastosowanie poprzednio obowiązujące przepisy, to uprzednio obowiązujący przepis art. 442 § 1 kc również co do zasady przewidywał 3- letni termin przedawnienia.

Reasumując, skoro w niniejszej sprawie Sąd I instancji trafnie uznał skuteczność zarzutu przedawnienia podniesionego przez stronę pozwaną, apelacja powoda, jako bezzasadna, na podstawie art. 385 kpc podlegała oddaleniu.